

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 8P/65/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123344647
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123344647.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, t.č. neodkladným opatrením odovzdanú do starostlivosti C. B. D. E. A. F., v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dcéru otca G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., H. XXX/XX a matky I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., H. XXX/XX, t.č. na neznámom mieste v Rakúsku, o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny J. na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletej v C. B. D. E. A. F., takto

rozhodol:

- I. Maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX sa n a r i a d' u j e ústavná starostlivosť.
- II. Maloletá ústavnú starostlivosť b u d e vykonávať v C. B. D. E. A. F..
- III. Rodičia sú p o v i n n í prispievať na ňu výživným a to otec 36,83 Eur mesačne a matka 50,- Eur mesačne vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu na účet C. B. D. E. A. F..
- IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Brezno č. k. 9P/58/2021-124 zo dňa 01.02.2022.
- V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 30.06.2023 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno doručil tunajšiemu súdu podnet na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletej v C. B. D. E. A. F..

Na základe tohto podnetu tunajší súd uznesením č.k. 8P/65/2023-12 zo dňa 21.09.2023 ex offo začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletej v C. B. D. E. A. F..

2. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že maloletá pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 6C/347/2010-49 zo dňa 27.05.2011 rozvedené. Deti pochádzajúce z manželstva G., nar. XX.XX.XXXX, K., nar. XX.XX.XXXX, Sára, nar. XX.XX.XXXX a A., nar. XX.XX.XXXX boli zverené do osobnej starostlivosti matky a ich otec bol zaviazaný prispievať na ne výživným. Vzhľadom k tomu, že matka nezabezpečovala riadnu starostlivosť o svoje deti rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/49/2013-65 zo dňa 01.08.2013 bola všetkým deťom nariadená ústavná starostlivosť v D. D. L., M. (C. B. D. E. A. L. M.). Vzhľadom k vážnym výchovným problémom počas ústavnej starostlivosti Okresný súd Brezno uznesením č.k. 9P/20/2020-10 zo dňa 14.09.2020 neodkladným opatrením odovzdal maloletú do D. C. B. D. J. za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky. Na návrh matky maloletej Okresný súd Brezno rozsudkom č.k. 9P/58/2021-124 zo dňa 01.02.2022, právoplatným 04.03.2022 zrušil ústavnú starostlivosť maloletej a zveril ju do osobnej starostlivosti matky, ktorá v tom čase žila v N. A., otec maloletej bol zaviazaný prispievať na ňu výživným v minimálnej výške.

Matka, do ktorej starostlivosti maloletá bola zverená odišla za prácou do A., pričom otec nedokázal zabezpečiť starostlivosť o maloletú, nakoľko sám je ťažko zdravotne postihnutý, sám potrebuje pomoc. Z tohto dôvodu Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno uznesením č.k. 8P/64/2023-13 zo dňa 04.07.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú odovzdal do starostlivosti C. B. D. E. A. F..

3. Maloletá bola do Centra pre deti a rodiny Valaská prijatá na základe neodkladného opatrenia dňa 17.07.2023. Je v samostatne usporiadanej skupine v O. K. H.. Navštevuje 8. ročník Základnej školy G. P. vo F.. Podľa správy C. B. D. E. A. F. zo dňa 24.10.2023 sa maloletá na nové prostredie adaptovala veľmi rýchle. Zo začiatku sa snažila dodržiavať pravidlá centra a rešpektovať autority. Od nástupu do školy boli u nej zaznamenané problémy v správaní, je potrebné pripomínať jej povinnosti a motivovať ju k činnosti, neustále klame, vymýšľa si rôzne výhovorky, správa sa vzdorovito, je vulgárna, používa nadávky v rómskom jazyku. Po vyučovaní navštevuje súrodencov vo Valaskej, pri týchto návštevách nedodržuje dohodnutý čas návratu na skupinu. Za nerešpektovanie pravidiel v samostatne usporiadanej skupine, za nevhodné správanie voči zamestnancom CDR a za úmyselné poškodzovanie majetku CDR dostala 26.09.2023 napomenutie koordinátorkou skupiny. Na vyučovanie v škole sa nepripravuje, nenosí si pomôcky, pravidelne mešká na prvú vyučovaciu hodinu, na hodinách odmieta pracovať, podľa jej slov "nie je zvyknutá chodiť do školy", "nevydrží tam", "musí si zapáliť" (zapálila si aj v škole). Centrum, v ktorom sa maloletá nachádza na základe neodkladného opatrenia sa domnieva, že maloletej by prospel opakovaný pobyt v diagnostickom centre.

4. Podľa § 54 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať či maloleté dieťa nemôže zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to nie je možné do pestúnskej starostlivosti.

5. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

6. Podľa § 54 ods. 5, veta prvá Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

7. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

8. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadenie ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb, povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

9. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám, povinným poskytovať dieťaťu výživné, povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

10. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

11. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že maloletá pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené. Naposledy bola rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 9P/58/2021-124 zo dňa 01.02.2022 zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá v tom čase žila v Českej republike. Matka maloletej však odišla za prácou do A., maloletá zostala v domácnosti svojho otca, pričom otec ako ťažko zdravotne postihnutý sa nedokázal o ňu postarať. Dňa 30.03.2023 brat maloletej G. B., nar. XX.XX.XXXX domáhal

sa na tunajšom súde zverenia maloletej do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Pred pojednávaním 27.06.2023 bol oboznámený s tým, že Zákon o rodine upravuje podmienky, ktoré musí spĺňať osoba žiadajúca o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, pričom jednou z podmienok je aj bezúhonnosť. Brat maloletej túto podmienku nespĺňa, nakoľko trestným rozkazom Okresného súdu Brezno č. k. 3T/57/2021-115 zo dňa 28.06.2021 bol uznaný vinným z pokračovacieho prečinu krádeže, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace podmienenečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 14 mesiacov. Vzhľadom na túto skutočnosť brat maloletej svoj návrh zobral späť a tunajší súd uznesením č. k. BR-8P/36/2023-57 zo dňa 27.06.2023, právoplatným 12.08.2023 konanie zastavil.

12. Nakoľko matka maloletej je v zahraničí, jej otec ako ťažko zdravotne postihnutý sa o ňu nedokáže postarať a konanie o návrhu jej brata G. B., nar. XX.XX.XXXX bolo zastavené, tunajší súd uznesením č. k. 8P/64/2023-13 zo dňa 04.07.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú odovzdal do starostlivosti C. B. D. E. A. F.. Maloletá sa v tomto centre nachádza od 17.07.2023, je v samostatne usporiadanej skupine v O. K. H.. Má výchovné problémy.

13. Vzhľadom k tomu, že starostlivosť o maloletú nemôžu zabezpečovať jej rodičia, konanie o jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti staršiemu bratovi bolo zastavené pretože nespĺňa podmienku bezúhonnosti a výchova maloletej je vážne narušená, súd jej vo veci samej nariadil ústavnú starostlivosť. Maloletá bude túto ústavnú starostlivosť vykonávať v C. B. D. E. A. F..

14. Súd zaviazal obidvoch rodičov maloletej prispievať na ňu výživným a to otca ako ťažko zdravotne postihnutého sumou vo výške minimálneho výživného a matku, ktorá pracuje v zahraničí a predpokladá sa, že dosahuje aspoň minimálnu mzdu, sumou 50,- Eur mesačne. Rodičia sú povinní výživné platiť na účet C. B. D. E. A. F. vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu.

15. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Brezne č. k. 9P/58/2021-124 zo dňa 01.02.2022.

16. Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Krajský súd Žilina prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený (za maloletého jeho zákonný zástupca) podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 48 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Príslušným na podanie návrhu na výkon exekúcie je Okresný súd Banská Bystrica.